

باسمه تعالی

دانشگاه تهران

دانشکده محیط زیست

نام درس: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست

تعداد واحد: ۲

نام رشته: آموزش محیط زیست

نام گروه: برنامه ریزی مدیریت و آموزش محیط زیست

نام مدرس: محمد جواد امیری

روز و ساعت تدریس: روز دوشنبه ساعت ۸-۱۰

روز و ساعت مشاوره: شنبه ۱۵ الی ۱۷

هدف درس: آشنایی دانشجویان با انواع روش‌های ارزیابی اثرات توسعه جهت پیش بینی اثرات ناشی از یک پروژه بر محیط زیست از نظر فیزیکی، زیستی و اقتصادی اجتماعی و فرهنگی

نحوه ارزیابی: کارهای کلاسی، مشاهده یک گزارش ارزیابی مصوب سازمان حفاظت محیط زیست و تهیه گزارش کار آن به همراه امتحان پایان ترم

منابع:

- ✓ مجموعه راهنماهای ارزیابی اثرات زیست محیطی (۱۳۸۰)، تالیف مسعود منوری، انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست
- ✓ ارزیابی اثرات زیست محیطی (۱۳۹۲)، تالیف مسعود منوری، نشر میترا
- ✓ ارزیابی اثرات محیط زیستی (۱۳۹۴)، تالیف بهمن جباریان، انتشارات دانشگاه تهران

- ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT: Practical Solutions to Recurrent Problems, by: DAVID P. LAWRENCE (2003), Published by John Wiley & Sons.
- Methods of Environmental Impact Assessment, by: Peter Morris and Riki Therivel (2009), Published by Routledge.
- ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT, by: CHARLES H. ECCLESTON (2011), Published by CRC Press.

سرفصل درس (در طول شانزده هفته):

هدف ویژه درس	موضوع	جلسه
آشنایی دانشجویان با مبانی و اهداف ارزیابی اثرات توسعه	اهداف ارزیابی اثرات توسعه تاریخچه ارزیابی اثرات توسعه در ایران و جهان تعاریف و اصطلاحات ارزیابی اثرات توسعه آشنایی با پروژه‌های مشمول ارزیابی در ایران	جلسه اول
شناخت دانشجویان با فرآیند ارزیابی اثرات توسعه و تحلیل وضعیت پایه محیط زیست	طبقه‌بندی اثرات محدوده اثرگذاری غربالگری (Screening) تعیین محدوده (Scoping) مطالعات وضعیت پایه محیط زیست	جلسه دوم
آشنایی دانشجویان با گزارش‌های ارزیابی اثرات و بررسی گزارش‌های اجمالی و تفصیلی در کلاس درس	روش‌های تهیه یک گزارش اثرات	جلسه سوم
آشنایی دانشجویان با قسمت‌های حائز اهمیت یک گزارش	قسمت‌های اساسی یک گزارش اثرات	جلسه چهارم
آشنایی دانشجویان با شناخت و توصیف اجزای مختلف محیط زیست (فیزیکی، بیولوژیکی و اقتصادی-اجتماعی) و تحلیل روش‌ها	روش‌های تشریح وضع محیط‌زیستی موجود	جلسه پنجم
شناسایی و تعیین آلودگی‌های آب، هوا، صدا و خاک مرتبط با فازهای مختلف پروژه	پیش‌بینی و ارزیابی اثرات توسعه بر آب، هوا، صدا و خاک	جلسه ششم
شناسایی اثرات احتمالی احداث پروژه بر فرهنگ و سیستم‌های زیستی منطقه	پیش‌بینی و ارزیابی اثرات بر فرهنگ یک جامعه و محیط بیولوژیکی	جلسه هفتم
کاربرد روش‌های تجزیه و تحلیل اثرات، روش‌های مقایسه‌ای، روش‌های اثرات متقابل و جایگاه هر یک در ارزیابی اثرات	روش‌های تجزیه و تحلیل اثرات، روش‌های مقایسه‌ای، روش‌های اثرات متقابل	جلسه هشتم
شناخت روش‌های مختلف چک لیست به منظور پیش‌بینی و ارزیابی اثرات	معرفی چک لیست و انواع روش‌های آن - چک لیست‌های ساده - چک لیست‌های توصیفی - چک لیست‌های مقیاسی - چک لیست‌های وزنی - چک لیست‌های وزنی-مقیاسی	جلسه نهم
شناخت روش ماتریس و انواع مختلف آن و بررسی وجه تمایز هریک با یکدیگر	معرفی ماتریس و انواع آن - ماتریس لئوپولد - ماتریس ایرانی - ماتریس سریع	جلسه دهم
شناخت روش‌های رویهم‌گذاری و روش شبکه و بررسی مزیت‌ها و محدودیت‌های استفاده از این روش	معرفی روش‌های رویهم‌گذاری و روش شبکه	جلسه یازدهم

هدف ویژه درس	موضوع	جلسه
شناخت مدل تخریب و کاربرد آن و همچنین کاربرد روش ارزیابی چرخه حیات و مراحل آن	مدل تخریب و ارزیابی چرخه حیات	جلسه دوازدهم
توصیف و تبیین روش‌های روش تحلیل سیستمی و بررسی مزایا و معایب آن	معرفی روش‌های روش تحلیل سیستمی	جلسه سیزدهم
بیان ضرورت ارائه راهکارهای اصلاحی با هدف حذف و یا کاهش اثرات منفی	ارائه راهکارهای اصلاحی	جلسه چهاردهم
شرح تغییرات محیط زیست در طول زمان و آموزش با هدف آشنایی گروه‌های مختلف در ارتباط با پروژه	پایش و آموزش محیط زیستی	جلسه پانزدهم
بررسی ارتباطات افراد مجری پروژه و گروه‌های مردمی	چگونگی مشارکت دادن مردم در تصمیم‌گیری‌ها	جلسه شانزدهم